

Välkommen till Lingolympiaden 2021!

Lingolympiaden är en tävling som drivs av Svenska Lingolympiadföreningen i samarbete med Stockholms Universitet och Unga Forskare Stockholm. På grund av att vi är en ideell förening blir alla som deltar i vår verksamhet medlemmar i föreningen, vilket självklart är gratis och inte innebär några förpliktelser. Vi behöver därför följande information om dig:

Förnamn: _____

Efternamn: _____

E-post: _____

Skola: _____

Födelseår: _____

Adress: _____

Postnummer: _____

Postort: _____

Kommun: _____

Vi kommer att lagra uppgifterna i högst 12 månader. Du kan också begära att de raderas tidigare via mail till roos@lingolympiad.org. Dessutom måste vi ha ditt godkännande för att lagra data om dig. Genom att kryssa i rutan nedan godkänner du att Lingolympiaden får hantera den data du fyllt i ovan. Om du inte kryssar i rutan kommer vi omedelbart destruera ditt prov, som alltså inte blir rättat!

När vi har rättat problemen kommer vi att publicera resultatet på lingolympiad.org. Om du vill vara anonym, kan vi publicera ditt resultat under pseudonym. Fyll i så fall i raden nedan.

Pseudonym: _____

Namn: _____

Skola: _____

Svarsblad (1/2)

Uppgift 1

(a) 7. _____ 8. _____ 9. _____

(b) 10. _____ 11. _____ 12. _____

Uppgift 2

(a) 1. 2. 3. 4. 5.

6. 7. 8. 9.

(b) 10. _____ 11. _____

(c) 12. _____ 13. _____

Uppgift 3

(a) Korrigera den första felaktiga listan: _____

Korrigera den andra felaktiga listan: _____

(b) 1. _____ 3. _____

5. _____ 7. _____

2. _____ 4. _____

6. _____ 8. _____

9. _____ 10. _____ 11. _____ 12. _____ 13. _____

(c) Nordpame:

3 = _____ 11 = _____ 32 = _____

(d) Centralpame:

8 = _____ 44 = _____ 60 = _____

Namn: _____

Skola: _____

Svarsblad (2/2)

Uppgift 4

(a) 9. Alternativ översättning: _____

13. Alternativ översättning: _____

(b) 14. _____

15. _____

16. _____

17. _____

18. _____

19. _____

(c) Betydelseskillnad: _____

(d) 22. _____

23. _____

24. _____

25. _____

26. _____

27. _____

(e) Förklara och översätt *gomma hrazefoon*: _____

Uppgift 5

Besvaras på ett separat papper. Kryssa i om du har lämnat in uppgift 5:

Det är viktigt att du skriver namn och skola på alla papper du lämnar in.

Uppgift 1: Dyirbal (10 poäng)

Nedan följer 6 ordgrupper på dyirbal och deras översättningar till svenska.

1. *bayi yaɾa* den där mannen
2. *galan ʒugumbil* den här kvinnan
3. *balan ɲalŋa* den där flickan
4. *ŋayi ŋuma* fadern, som inte syns
5. *ŋalan ɲalŋa* flickan, som inte syns
6. *bayi ŋuma* den där fadern

(a) Översätt till svenska:

7. *balan ʒugumbil*
8. *ŋayi ɲalŋa*
9. *gayi yaɾa*

(b) Översätt till dyirbal:

10. den här fadern
11. kvinnan, som inte syns
12. den här flickan

Dyirbal talas av färre än 10 personer i nordöstra Queensland i Australien. Det är ett av flera hundra australiska aboriginspråk och är som de flesta andra aboriginspråk akut hotat av språkdöd.

Tecknen *ɟ*, *ʒ*, *ŋ* och *ɲ* representerar konsonanter.

—Åke Wettergren

Uppgift 2: Navajo (15 poäng)

Nedan följer 9 ordgrupper på navajo, samt deras *oordnade* översättningar till svenska.

1. <i>chidítsoh</i>	a. flygfisk
2. <i>chidí lichxí'í</i>	b. flygplan
3. <i>chidí naat'a'i</i>	c. lastbil
4. <i>ch'il</i>	d. röd bil
5. <i>ch'iltsoh</i>	e. röd ödla
6. <i>lóó'tsoh</i>	f. stenbumling
7. <i>lóó' naat'a'i</i>	g. stor växt
8. <i>na'ashq'ii lichxí'í</i>	h. val
9. <i>tsétsoh</i>	i. växt

(a) Para ihop ordgrupperna på navajo med rätt översättningar.

(b) Översätt till svenska:

10. *lóó'*
11. *na'ashq'íitsoh*

(c) Översätt till navajo:

12. tomat
13. asteroid

Navajo eller *diné bizaad* är ett athabaskiskt språk som talas av navajofolket i sydvästra USA. Det har runt 170 000 talare och är därmed det största av de överlevande nordamerikanska ursprungsspråken.

Tecknen *l* och ' representerar konsonanter, *q* är en vokal, och ´ över en vokal betyder att vokalen uttalas med hög ton.

—Åke Wettergren

Uppgift 3: Nord- och centralpame (20 p)

Du är en lingvist som undersöker de närbesläktade språken nordpame och centralpames talsystem från skriftliga källor. Du har hittat 8 korta listor med tal som ska komma efter varandra (exempelvis skulle en lista kunna vara 4, 5, 6), men du är inte helt säker på att alla listor är helt rätt. Följande listor tillhör nordpame:

1. *sante, nuje*
2. *giriui, gitf'ai, teria, tenhiup, kara tenhiup sante*
3. *kanuje tenhiup teria, kanuje tenhiup teriuhij, karnu? tenhiup*
4. *kara tenhiup giriui, kara tenhiup gitf'ai*

Följande listor tillhör centralpame:

5. *kik'ai, tilija, tilipühüp*
6. *nda ntsaw? nda, seska?ai, seska?ai nda*
7. *nda lien, nda lien nui, nda lien ranhü?*
8. *kipui lien seska?ai ranhü?, kipui lien seska?ai kipui*

(a) Faktum är att i två av listorna ovan (en från varje språk) så saknas det ett tal. Vilka listor innehåller de saknade talen, och hur skulle listorna se ut om de var korrekta?

Från pålitliga översättningar har du fått veta några motsvarigheter mellan nordpame (till vänster) och centralpame (till höger):

9. *sante = nda*
10. *giriui = kipui*
11. *kanuje tenhiup nuje = seska?ai nda ntsaw?*
12. *karnu? tenhiup rnu? = nda lien tilipühüp*
13. *kara tenhiup giriui = seska?ai nui*

(b) Översätt listorna (1-8) och likheterna (9-13) ovan till siffror.

(c) Skriv på nordpame: 3, 11, 32

(d) Skriv på centralpame: 8, 44, 60

Nord- och centralpame är oto-mangueanska språk som talas i centrala Mexiko av ungefär 6 000 personer var. Deras närmsta släkting sydame tros vara utdöd och är bara dokumenterad i några få skriftliga källor. Tecknet ~ över en vokal markerar att vokalen är nasal. *ʔ*, *tʃ'*, *k'* och *p* är konsonanter. Alla tal i problemet är lägre än 100.

Uppgift 4: Dothrakiska (25 poäng)

Nedan ges 13 meningar på det konstgjorda språket dothrakiska tillsammans med deras svenska översättningar.

1. <i>Arakh rizhi anni naqisa.</i>	Min sons arakh är liten.
2. <i>Ave yeri lajakoon vezhvena.</i>	Din far var en stor krigare.
3. <i>Gomma anhoon virzetha.</i>	Min mun är röd.
4. <i>Hoska hrazefoon chaka jona.</i>	Den tysta hästens mun är stängd.
5. <i>Hrakkar chak maiaan.</i>	Det tysta vita lejonet kommer att bli en mor.
6. <i>Hrakkar ohari yeri ifa zhoraan naqisa.</i>	Din dotters vita lejon går mot det lilla hjärtat.
7. <i>Hrazef vezhven mae mawizzi.</i>	Hens stora häst är en kanin.
8. <i>Hrazef yeri vezhaan vezhvena.</i>	Din häst kommer att bli en stor hingst.
9. <i>Jahak lajakoon dahaana.</i>	Krigarens fläta är grön.
10. <i>Mawizzi ifa moon yeraan.</i>	Kaninen går från hen mot dig.
11. <i>Rizh naqis mae ifa anhaan.</i>	Hens lille son går mot mig.
12. <i>Vaes Tolorro orzoon.</i>	Vaes Tolorro var en fälla.
13. <i>Zhor mahrazhoon chaka.</i>	Mannens hjärta är tyst.

Uppgifterna finns på nästa sida.

Dothrakiska är ett konstgjort språk skapat av språkmakaren David J. Peterson till tv-serien *Game Of Thrones*, baserat på material från böckerna som ligger till grund för serien: George R.R. Martins *A Song of Ice and Fire*. I såväl serien som böckerna talas språket av dothrakierna, ett krigiskt nomadfolk från det stora gräshavet i kontinenten Essos mitt som i stort sett lever hela sina liv i sadeln och ser ner på folk som väljer att eller tvingas färdas till fots.

Vaes Tolorro (bokstavligen: benstaden), är en övergiven stad som ligger söder om det stora gräshavet, i den röda öknen. En arakh är ett traditionellt dothrakiskt vapen som ser ut som en blandning mellan ett svärd och en skära. Vita lejon är kattdjur som lever i det stora gräshavet.

—Emil Ingelsten

Dothrakiska, fortsättning

(a) Meningarna 9 och 13 skulle hypotetiskt sätt kunna översättas annorlunda till svenska. Vilka är dessa alternativa översättningar?

(b) Översätt till svenska:

14. *Arakh lajaki dahaana.*
15. *Hoska mawizzoon rizhi yeri naqisa.*
16. *Hrakkar mahrazhi hrazefaan anni.*
17. *Mawizzi hrakkaroon.*
18. *Ohara mae lajakoon chaka.*
19. *Orzo virzeth naqisa.*

(c) Förklara skillnaden i betydelse mellan följande två meningar:

20. *Tolorro moon dahaana.*
21. *Tolorro mae dahaana.*

(d) Översätt till dothrakiska:

22. Den gröna staden är stängd.
23. Det vita lejonet går mot hen.
24. Din hingsts röda hjärta kommer att bli en fälla.
25. Hens mor var en kanin.
26. Min lilla mun är stängd.
27. Stadens vita lejons mun är stor.

(e) Förklara varför *gomma hrazefoon* troligen inte skulle yttras av någon med dothrakiska som modersmål och översätt det (på alla grammatiskt korrekta sätt du kan komma på) till svenska.

Uppgift 5: Melins stenografi (30 poäng)

Melins system är ett system för snabbskrift eller *stenografi*, för svenska, skapad i slutet av 1800-talet av Olof Werling Melin. Nedan ges 21 svenska ord i bokstavsordning, följt av samma ord skrivna med en version av Melins system (i slumpmässig ordning). Uppgifterna finns på nästa sida.

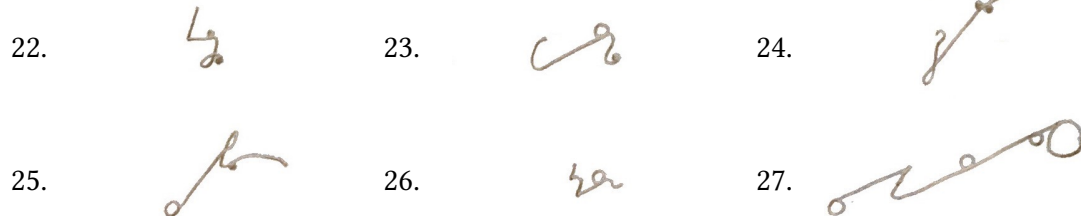
1. <i>berätta</i>	2. <i>besökare</i>	3. <i>beta</i>
4. <i>cirkel</i>	5. <i>dekoration</i>	6. <i>finger</i>
7. <i>fusion</i>	8. <i>godhet</i>	9. <i>hemma</i>
10. <i>heta</i>	11. <i>kärl</i>	12. <i>langare</i>
13. <i>läkare</i>	14. <i>läker</i>	15. <i>nagel</i>
16. <i>regering</i>	17. <i>rätta</i>	18. <i>rättning</i>
19. <i>skönhet</i>	20. <i>tjuv</i>	21. <i>tjänare</i>

a.	b.	c.
d.	e.	f.
g.	h.	i.
j.	k.	l.
m.	n.	o.
p.	q.	r.
s.	t.	u.

Melins stenografi, fortsättning

(a) Para ihop orden 1-21 skrivna med det latinska alfabetet med sina motsvarigheter a-u skrivna med Melins system.

(b) Skriv med det latinska alfabetet:

(c) Skriv med Melins system, så tydligt som möjligt:

28. <i>bagare</i>	29. <i>bokning</i>	30. <i>division</i>
31. <i>lingon</i>	32. <i>sjö</i>	33. <i>vacker</i>

—*Emil Ingelsten*